

УРОК 8

Тема. Паралелограм, його властивості й ознаки.

Сьогодні ви повинні вивчити означення паралелограма, означення додаткових елементів паралелограма, формулювати і доводити теореми про властивість кутів і сторін паралелограма; сформулювати первинні вміння відтворювати вивчені означення і властивості, а також використовувати їх разом із вивченими раніше властивостями та ознаками паралельних прямих для розв'язування задач на доведення та обчислення.

Перевірка домашнього завдання

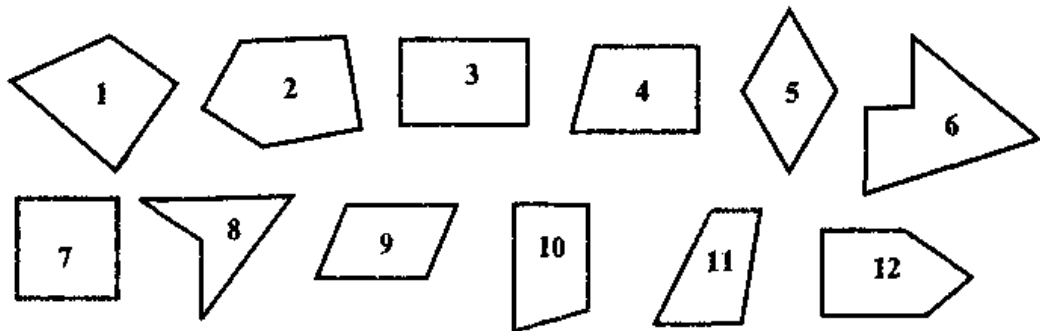
№8 – 1) 190° чотирикутник неопуклий, 2) 150° чотирикутник опуклий;

№10 – 89,7 см;

№13 – 12 см, 12 см, 12 см;

№15 – 1) за стороною і прилеглими кутами.

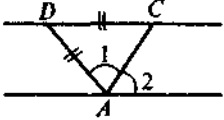
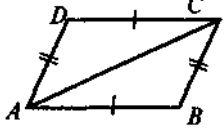
Розгляньте фігури на *рисунку 1* та знайдіть схожі і відмінні риси. Усі фігури поділіть на групи за схожістю.

Рис. 1

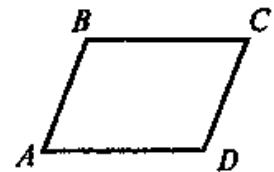
Виконання усних вправ за готовими рисунками

1.		<p>Дано: $BC = AD$, $\angle 1 = \angle 2$.</p> <p>Довести: $\triangle ABC = \triangle CDA$</p> <p><i>За стороною і прилеглими кутами.</i></p>
2.		<p>Дано: $AO = OC$, $\angle 1 = \angle 2$.</p> <p>Довести: $\triangle AOD = \triangle COB$</p> <p><i>За стороною і прилеглими кутами.</i></p>

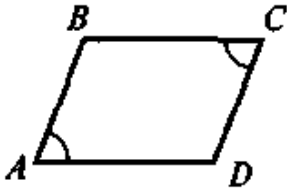
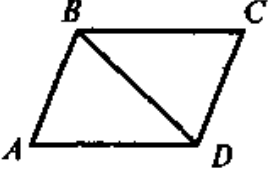
3.		<p>Дано: $AC = CD$, $\angle 1 = \angle 2$.</p> <p>Довести: $AB \parallel CD$</p> <p><i>Внутрішні різносторонні кути.</i></p>
4.		<p>Дано: $AB = CD$, $AD = BC$.</p> <p>Довести: $BC \parallel AD$</p> <p><i>Властивості паралелограма.</i></p>

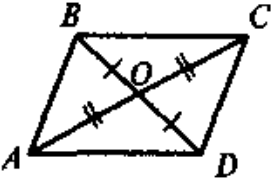
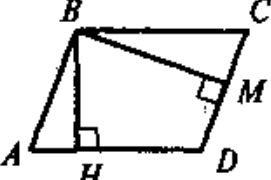
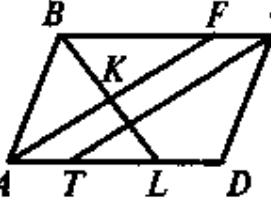
Паралелограм

Означення. Чотирикутник, протилежні сторони якого паралельні парами, називається паралелограмом.

$ABCD$ — паралелограм $\Leftrightarrow AB \parallel CD$, $BC \parallel AD$

	Властивості	Ознаки
	<p>Якщо $ABCD$ — паралелограм, то</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) $AB = CD$, $BC = AD$, 2) $\angle A = \angle C$, $\angle B = \angle D$ <p>(у паралелограмі протилежні сторони рівні, протилежні кути рівні);</p> <ol style="list-style-type: none"> 3) $P = 2(AB + BC)$ 	<p>Якщо $ABCD$ — чотирикутник і $AB = CD$, $AB \parallel CD$, то $ABCD$ -паралелограм. (Якщо в чотирикутнику дві сторони паралельні і рівні, то він паралелограм)</p> <p>Якщо $ABCD$ — чотирикутник і $AB = CD$, $BC = AD$, то $ABCD$ — паралелограм. (Якщо в чотирикутнику протилежні сторони парами рівні, то цей чотирикутник — паралелограм)</p>
	<p>Якщо $ABCD$ — паралелограм і BD — діагональ, то $\triangle ABD = \triangle CDB$. (Діагональ паралелограма ділить його на два рівних трикутники)</p>	

	<p>Якщо $ABCD$ — паралелограм, AC і BD — діагоналі, то $AO = OC$, $BO = OD$. (Діагональ паралелограма точкою перетину ділиться навпіл)</p>	<p>Якщо в чотирикутнику $ABCD$ $AO = OC$, $BO = OD$, то $ABCD$ — паралелограм. (Якщо діагоналі чотири-кутника точкою перетину діляться навпіл, то цей чотирикутник – паралелограм)</p>
	<p>Якщо $ABCD$ — паралелограм, BH і BM — висоти, проведені з вершини B, то $\angle HBM = \angle A$. (Кут між висотами паралелограма, проведеними з однієї вершини, дорівнює куту при сусідній вершині паралелограма)</p>	
	<p>Якщо $ABCD$ — паралелограм і AF, BL, CT — бісектриси кутів A, B і C, то:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) $AB = BF$ ($AB = AL$, $CD = DT$); 2) $\angle AKB = 90^\circ$; 3) $AF \parallel CT$ (Бісектриса кута паралелограма від 	

Виконання усних вправ

1. Чотирикутник $ABCD$ — паралелограм. Назвіть:

- а) сторону, паралельну стороні BC ; (AD)
- б) сторону, яка дорівнює стороні CD ; (AB)
- в) кут, який дорівнює $\angle A$. ($\angle C$)

2. Чи правильно, що будь-який паралелограм:

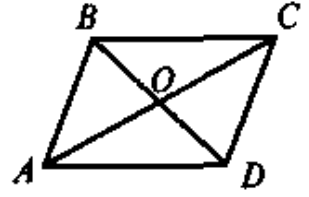
- а) має два кути, сума яких дорівнює 180° ; (*так*)

б) має два гострі і два тупі кути?(так)

3. У паралелограмі $ABCD$ $\angle B < \angle C$. Порівняйте кути A і D . ($\angle A < \angle D$)

4. У паралелограмі $ABCD$ $AB + CD > AD + BC$. Порівняйте сторони BC і CD . ($BC < CD$)

5. Діагоналі паралелограма $ABCD$ перетинаються в точці O (рис).

а) Назвіть відрізок, який є медіаною трикутника ACD ; (OD)

б) назвіть трикутник, медіаною якого є відрізок AO . ($\triangle ABD$)

Виконання графічних вправ

1. Проведіть дві паралельні прямі. Позначте на одній з них точки A і D і проведіть через ці точки дві інші паралельні прямі, які перетинають другу пряму в точках B і C відповідно.

а) Поясніть, чому чотирикутник $ABCD$ є паралелограмом.

б) Виміряйте кут A паралелограма $ABCD$. Користуючись властивостями паралелограма, знайдіть градусні міри інших його кутів. Перевірте результати вимірюванням.

в) Проведіть діагональ AC і позначте її середину — точку O . За допомогою лінійки перевірте, чи належить ця точка відрізку BD .

2. Накресліть у зошиті трикутник і проведіть через кожну його вершину пряму, паралельну протилежній стороні. Скільки паралелограмів утвориться на *рисунку*? Скільки спільних вершин мають будь-які два паралелограми, що утворилися?

Виконання письмових вправ

1. Знайдіть периметр паралелограма $ABCD$, якщо сторона AD дорівнює 12 см і складає $\frac{2}{3}$ сторони AB .

Розв'язання

$$AB = 12 : \frac{2}{3} = 18 \text{ (см)}$$

$$P = (AB + AD) * 2$$

$$P = 60 \text{ (см)}$$

Відповідь: 60 см.

2. Знайдіть кути паралелограма, якщо:

а) один із них дорівнює 110° ; ($110^\circ, 70^\circ, 70^\circ$)

б) один із них на 70° менший від іншого; ($55^\circ, 125^\circ$)

в) сума двох його кутів дорівнює 90° ; ($45^\circ, 135^\circ$)

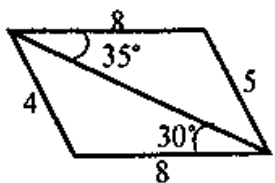
г) діагональ утворює з його сторонами кути 30° і 45° . ($75^\circ, 105^\circ$)

3. Точка перетину діагоналей паралелограма віддалена від двох його вершин на 5 см і 8 см. Знайдіть довжини діагоналей паралелограма. (10 см, 16 см)

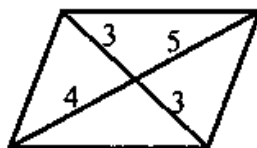
Виконання усних вправ

1. Які відомості треба мати про чотирикутник, щоб зробити висновок, що він не є паралелограмом?

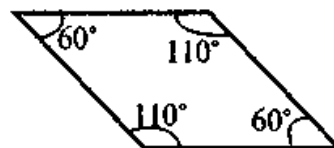
2. Яких помилок припущено у зображенні паралелограмів на *рисунках 1-3*?

Рис. 1

Рис. 2

Рис. 3

Домашнє завдання §2 №42, № 44, №46, №49.